

REDACCIO :
Josep PALLACH
Rue Gaston-Mangin
Bât. B - Esc. 5 - Ap. 53
MONTGERON (S-et-O).

ADMINISTRACIO :
M. MIQUEL

26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Endavant

**FEEDRACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME**

MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

PER LA LLIBERTAT DE CATALUNYA ! Per la Justícia Social i els drets dels Treballadors !

UN MANIFEST DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

El Moviment Socialista de Catalunya ha reunit el seu Congrés i ha estudiat la situació política i social del nostre poble, així com l'actual perspectiva espanyola i internacional.

Els acords presos seran aplicats durant aquest any. Creiem que han de marcar un gran esforç de redreçament de la consciència ciutadana i han de contribuir, fonamentalment, a envergonjar la lluita dels treballadors per aconseguir crear les seves pròpies organitzacions sindicals, relligant aquest combat al que ha de donar la llibertat nacional de Catalunya i instaurar la democràcia política i social a tota la península.

LA DICTADURA HAURA DE CEDIR

En distints plans s'ha situat la nostra reflexió i se situarà ara la nostra acció. Un d'ells, el més important, és donar confiança al nostre propi poble, fer-li conèixer que és en ell, únicament en ell, que reposen les possibilitats per aconseguir el millor benestar i la vida més lliure que desitja. La crisi política del franquisme és un fet definitiu i l'actual demanda d'entrada a Europa és irreversible. Però entrar a Europa, i adhuc tant sols negociar amb Europa, vol dir que la dictadura ha de cedir. Depèn de nosaltres que el proper tombant del règim ens vegi restablir les nostres llibertats nacionals — polítiques, socials i culturals — en una estructura estatal espanyola de caire federatiu, que bastirem junts amb les altres nacionalitats avui oprimides i un dia amb els portuguesos.

EL COMBAT NACIONAL I EL COMBAT SOCIAL INDISSOLUBLES

Aquest combat nacional que ha de reunir l'immensa majoria del poble català té per nosaltres, socialistes, un contingut essencialment social. La classe treballadora de Catalunya — és a dir tots els homes i dones que viuen i treballen a Catalunya, sigui quin sigui llur lloc d'origen i la llengua que empren, ha d'ésser el veritable motor de la lluita per la democràcia i per la llibertat. Avui, la nostra classe obrera agermanada a la de la resta d'Espanya ha emprés amb l'ALIANÇA SINDICAL OBRERA DE CATALUNYA, un combat que aviat serà victoriós: per la llibertat sindical, pel dret dels treballadors a tenir els propis sindicats obrers! Els treballadors de Catalunya han retrobat així el que des de fa més d'un segle fou la llei mateixa del seu existir: la lluita per la llibertat d'Associació i pel Dret de Vaga. El Moviment Socialista de Catalunya recolza totalment aquest esforç de l'Aliança Sindical Obrera que és avui el més important i el que ha d'aconseguir ràpides victòries. Sabem — i ho diem públicament — que els treballadors reivindiquen així instruments que no únicament són de defensa — per millorar el seu nivell de vida rebaixat per l'egoisme patronal — sino també són instruments de construcció social. La Catalunya de demà, la que haurà refet la seva riquesa i arribat al nivell dels altres pobles europeus gràcies a l'esforç dels que treballen, la Catalunya que construirà escoles per tots els infants, la que donarà treball als seus fills en el propi país en

(Passa a la pàg. 2)

AL COSTAT DE L'ALIANÇA SINDICAL OBRERA

TOTES LES GRANS ORGANITZACIONS INTERNACIONALS DE TREBALLADORS — LA C.I.O.S.L., LA C.I.S.C., LA F.I.O.M. — EXPRESSEN LA SEVA PROTESTA CONTRA ELS TRIBUNALS DE FRANCO. — LLIBERTAT SINDICAL, SINDICATS OBRERS, DRETS DE VAGA, LLIBERTATS DEMOCRÀTIQUES — ELS MOTS D'ORDRE DE L'A.S.O. SON AVUI CONEGUTS ARREU DEL MON.

El veredict de del Tribunal de Orden Público ha castigat amb anys de presó als tres treballadors de Barcelona que reclamaven «que els obrers puguin elegir els seus dirigents», que «hi hagi sindicats obrers com arreu d'Europa», que «s'acabi amb les guerres civils entre espanyols». Aquest fet ha posat de relleu la farsa de la liberalització que el senyor Fraga intenta fer passar per una veritat. Què ha guanyat el règim amb la condemna? Pràcticament A.S.O. avui és més forta que mai. Els seus adversaris — que no eren tots a Madrid — saben que la voluntat obrera no cedirà. El món enter coneix les nostres posicions. Els països europeus tenen sindicats lliures. Espanya vol entrar a Europa. Com pot entrar-hi sense sindicats obrers? Franco, pràcticament, continua excoent Espanya del Mercat Comú Europeu.

Els sindicats de tot el món han protestat enèrgicament. Bécu, en nom de la C.I.O.S.L.; Vanistendael, en nom de la C.I.S.C.; Graedel, en nom de la F.I.O.M. I particularment vigorosa ha estat la protesta dels sindicalistes americans: el sindicat de l'automòbil, el del petroli, el de la fusta, etc., etc. Milions de treballadors saben avui els motius de la nostra lluita, les autèntiques posicions del moviment obrer. Milions de treballadors del món les recolzen. Franco ha volgut provocar-los, condemnant a tres treballadors. Però en realitat s'ha condemnat, una vegada més, ell mateix i el seu règim. El combat de l'Aliança Sindical serà victoriós.

LES POSICIONS NACIONALS I SOCIALS DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

(Vé de la pàg. 1)

comptes de forçar-los a emigrar a l'estranger, la Catalunya que haurà allotjaments decentes pels que no en tenen, i ordenarà assegurances socials i retirs per la vellesa dignes del treball efectuat, la Catalunya on el dret al Benestar i a la Cultura no serà ni un privilegi ni un mot, serà la Catalunya que construiran els treballadors i els pagesos en els seus Sindicats, les seves Cooperatives, els seus Ajuntaments. Serà la Catalunya socialista que han somiat els nostres pares i veuràn els nostres fills.

ELS TREBALLADORS HAN D'AFIRMAR LES PROPIES REIVINDICACIONS

Treballadors de Catalunya ! Durant aquests vint-i-cinq anys, a desgrat de les dificultats i de l'opressió, la nostra terra s'ha redreçat econòmicament i ha afirmat la seva vitalitat. Avui vivim millor que quan va acabar-se la guerra, quin dubte hi ha ! Però això no ens ho ha donat ningú. Ho hem fet nosaltres amb el nostre esforç, a desgrat del règim parasitari que suportem, treballant jornades de deu, de dotze i àdhuc de catorze hores, amb les quals hem engruixit les caixes dels grans monopolis bancaris que exploten el treball. Avui hem de canviar aquesta situació. Hem de treballar per nosaltres mateixos. Volem un treball digne de l'home, amb uns horaris que permetin la promoció cultural dels joves treballadors i el lleure dels més grans. No hem de deixar, com a llegat pels nostres fills aquestes jornades inacabables de treball, aquest país sense escoles i sense lleures, aquesta societat on les vacances són només pels estrangers i on el poder està en mans dels rics i dels poderosos.

Som nosaltres, treballadors, els que hem de decidir el que fem del nostre propi esforç. Només ho aconseguirem establint el règim de llibertat i de democràcia que orientarem vers el socialisme.

LA DEMOCRACIA CATALANA HA D'ESSER PRESENT ARREU

Els camins per reeixir aquesta gran tasca només són uns : els de la presència activa del poble en la vida social, els de la lluita obrera i ciutadana. No n'hi ha d'altres. Cada dia més, en tots els terrenys, al « sindicats », a les cooperatives; a l'Universitat, igual que a les fàbriques i als tallers, als pobles o a les viles de comarques, els treballadors, els socialistes, tots els demòcrates, deuen afirmar la seva presència. Pacíficament, refusant les provocacions, sense aldarulls ni violències que són contra-productes. Però amb fermesa i decisió; sense por de cap mena. La dictadura és ja vella i, obligada per la negociació europea es prepara a succeir-se a si mateixa amb monarquies més o menys imposades i pretendents més o menys ximplers o aventurers. La dictadura va guanyar la guerra, però nosaltres guanyarem la pau. La pau, en l'Europa d'avui només la poden guanyar la democràcia i la justícia social: el socialisme.

L'ANY DE L'AFIRMACIO CATALANA

Què hem de fer durant els proxims mesos? Hem de mobilitzar totes les energies populars al servei d'aquest esforç de presència democràtica. Els treballadors catalans, com han fet tantes vegades, com han repetit suara els germans d'Astúries i d'Euzkadi, han de replantejar la lluita pels sindicats obrers, per obtenir el que es seu, per uns horaris de treball més dignes de la condició humana; els estudiants han de redoblar esforços per una universitat al servei del poble; els pagesos han de lluitar i aplegar els seus afanys per obtenir les millores econòmiques que desitgen; tots els ciutadans han d'afirmar la seva fe en Catalunya i en la democràcia, manifestant-la públicament, sense temors ni febleses, en les ocasions que es precisaran al llarg dels mesos.

Aquest any serà l'any de l'afirmació catalana. El Moviment Socialista de Catalunya, al costat de les altres Forces Democràtiques de Catalunya i de l'Aliança Sindical Obrera, fa promesa de dedicar tots els seus esforços per a reeixir aquesta tasca fonamental.

Resolucions preses

1) Dedicar els màxims esforços a l'organització del Partit a Catalunya. Els socialistes catalans han d'afirmar el més possible la seva presència, exten-dre arreu la seva influència democràtica: als sindicats, a les cooperatives, als centres excursionistes i culturals, als llocs d'esbarjo, als grups d'estudi. Cal recrear i reforçar democràticament les cèl·lules vives de la societat catalana.

2) En el pla polític reafirmem la nostra posició. Llitem per una Catalunya lliure i democràtica, fraternal amb els altres pobles hispànics, on el poder emani del poble i on desapareguin els privilegis que avui donen la naixença i el diner. Al costat de les altres Forces Democràtiques Catalanes menarem aquest combat fins al final victoriós. Per nosaltres, només una Catalunya socialista podrà aconseguir-lo, propiciant des d'ara la democratització de l'ensenyament, l'augment del nivell de vida, la redistribució de la renda, la separació de l'Església i de l'Estat, i assegurant als treballadors el dret a la gestió de les empreses bo i sotmetent el capital bancari a les exigències de la col·lectivitat.

3) En el camp social l'Aliança Sindical Obrera de Catalunya és el gran instrument de lluita sindical dels treballadors del nostre poble. Per damunt dels llocs d'origen, i sigui quina sigui llur llengua vernàcula, els homes i dones que viuen i treballen a Catalunya són catalanes, són els treballadors de Catalunya, els que forjen realment l'esdevenidor de la terra. L'Aliança Sindical Obrera sap comprendre aquesta realitat i en la lluita actual per la llibertat sindical, pel dret a tenir sindicats obrers i pel dret de vaga, hi ha la creació del potent estri democràtic del món del treball de Catalunya, capaç de la gran empresa de dreçar la societat lliure i justa que volem.

4) Ens adrecem a tots els socialistes peninsulars — bascs, gallecs, andalusos, castellans — i els diem que ens toca a nosaltres, socialistes, de dir com veiem l'Espanya que volem forjar, aquesta realitat plurinacional en la qual hem de saber agermanar-nos creant un Estat federatiu, obert a Portugal, que respecti la lliure determinació dels pobles, i els integri lliurement en la gran empresa socialista del present.

5) Europa és la tasca internacional del moment. Volem una Europa unida, amb llaços federatius, en la qual s'afirmarà la diversitat cultural que consti-

(Passa a la pàg. 4).

Els treballadors de Catalunya donaren la ma als seus germans d'Espanya i del mon

Fa un segle que es fundava a Londres la Primera Internacional. Arreu d'Europa les banderes socialistes i sindicalistes, unides, recordaran aquest gran primer esforç de l'Associació Internacional de Treballadors, que les lluites internes, les opcions ideològiques, les intrigues també, devien desaparèixer uns anys més tard. L'A.I.T. reüní en una voluntat comú els homes que des de mitjans de segle XIX lluitaven per donar dignitat i mesura humana als milions de proletaris engendrats pel duríssim procediment d'industrialització capitalista. Salaries de misèria, 16 hores diàries de treball, explotació vergonyant de dones i d'infants a les fàbriques; «la vida era — diu un testimoni metge de l'època — simplement no morir». Això ha canviat avui a Europa. Hi ha lleis socials que regulen els horaris de treball i fixen els salaris, prohibeixen el treball dels infants, i fixen vacances pagades, seguretat social i retir pels vells. Però tot això els treballadors no ho han obtingut graciosament ni sense lluites. Res no s'ha estat donat sense combat. Es gràcies a l'esforç dels sindicats i dels partits obrers que el capitalisme ha anat cedint a poc a poc. I si bé subsisteixen encara grandioses injustícies i desigualtats, el neo-capitalisme sap que tard o d'hora el combat dels treballadors assegurarà el triomf de la famosa divisa de l'Internacional: «No més drets sense deures; no més deures sense drets».

Els treballadors de Catalunya, avui encara, estem privats de drets i només tenim deures. Però sabem que també a casa nostra triomfarà aquest ideal que vol suprimir l'explotació del treball. Recordem aquest aniversari amb orgull i amb tristesa a la vegada. Amb orgull perquè Catalunya fou el bressol de l'Internacional obrera a tota la península.

La Federació Regional Espanyola de l'A.I.T. es fundà a Barcelona i la fundaren els sindicats catalans, el «Centre Federal de les Societats Obreres de Barcelona», l'any 1870. Però el mes de setembre de 1864 es publicaven ja a Barcelona d'aris obrers. Antoni Gusart el seu fundador, deia: «Per aconseguir la solució del problema social és indispensable que totes les societats obreres solidaritzin llurs interessos per un llaç

moral que les uneixi. Es el llaç de la Federació».

Anys més tard, aprofitant un dels rars moments de llibertat política a Espanya els sindicats catalans que ja portaven prop de cinquanta anys de lluita, convocaven els seus germans de la resta d'Espanya. Hi havia 2.000 adherents a Madrid, 955 a Saragossa, 448 a València, 29 a Reus, 10.030 a Barcelona... Recordem amb orgull aquesta data també perquè sabem que les idees de Fanelli i de Lafargue en realitat trobaren el terreny preparadíssim per anys i anys de lluites «societaries». Des de l'any 1835 l'Associació de Teixidors afirmava els «drets dels treballadors» i el 1855 — 10 anys abans de la reunió de Londres — un altre periòdic dels treballadors, «El eco de la clase obrera» fundat per en Ramon Simó i Badia definia i preconitzava el sindicalisme.

Recordem amb orgull els noms dels fundadors del Centre Federal on es creà realment la A.I.T.: Farga Pellicer, Roca i Galés, Rubau Donadeu... Ells convocaren als Anselmo Lorenzo, Francisco Mora, Morago — més tard Pablo Iglesias —. Tenien idees distintes però treballaven junts en el mateix sindicat. Fins que la divisió ideològica mig-partí aquesta gran força obrera. Per això, al costat de l'orgull pels nostres avantpassats, hem de recordar també amb tristesa la seva acció. Car en realitat el moviment obrer català i espanyol tot sencer fou víctima de la gran pugna ideològica entre Marx i Bakunin.

Millor dit: fou víctima de la intolerància de molts seguidors de Marx i Bakunin a Espanya que, enduts per la passió, oblidaven les nostres pròpies

realitats obreres, sorgides de la lluita amb una voluntat aferrissada d'unitat sindical, i finalment destruïen el moviment sindical que deien voler reforçar amb llurs exclusivismes ideològics.

Després, separats marxistes i bakuninistes, restà viva la nostàlgia de la unitat. La U.G.T. i la C.N.T. afirmaren moltes vegades que calia unir-se si es volia triomfar: en els moments crítics s'unien — però ja era sovint massa tard —. I així es recolliren algunes victòries, però també terribles derrotes: 1917, 1934, 1936-39. La lluita heroica dels treballadors dividits, no pogué finalment triomfar. Avui les nostres banderes no podran onejar lliurement amb les dels altres treballadors d'Europa.

Els socialistes catalans hem après la lliçó. La classe treballadora ha de menar la seva acció unida en el seu propi òrgan de combat social que és el sindicat. Per això mateix nosaltres no recolzem altre sindicalisme «que l'autèntic de classe, lliurement organitzat, sense intromissions governamentals ni vinculacions directes amb partits polítics o institucions professionals», com escriu l'enyorat Serra i Moret. La classe obrera, unida, triomfarà. L'Aliança Sindical Obrera és aquest gran instrument de combat. En ella, dins d'ella, els treballadors — sigui quina sigui la seva creença política, filosòfica o religiosa — s'apleguen avui ja en un sol còs orgànic, puixant, aviat victorios.

Els socialistes catalans que saludem avui el recort de l'Associació Internacional de Treballadors, sabem que el millor exemple dels homes que la fundaren a casa nostra, el recull avui l'Aliança Sindical Obrera.

València lluita per la llibertat

Durant aquests darrers temps quatre conferències foren prohibides pel senyor Fraga a València. Heus aci els títols: «La veu jove i vigorosa del país», «Per tal que els valencians sigan més valencians», (Emissores valencianes), « País Valencià » (Ràdio Turià), « Un il·loc per a València » (Radio popular de Catarroja); « La Veu dels Valencians » (Radio Castellar).

Aquestes conferències no pogueren ésser pronunciades. Fraga no vol que se senti la veu jove del País Valencià ni vol que hi hagi un il·loc per a València... Però és molt simptomàtic que a València també els cartells dels famosos 25 anys escrits en català — o en valencià, que és el mateix! La lluita dels valencians per ésser els mateixos és avui més forta que mai. Tots els catalans ens hi sentim lligats.

Reflexions socialistes

11 DE SETEMBRE DE 1714

Ara fa 250 anys que Catalunya, amb la pèrdua de Barcelona, perdia les darreres llibertats. A la nostra terra es commemorarà aquest trist aniversari: no sabem encara si serem pocs o molts, si la gran manifestació pública catalana democràtica que un dia farem començarà ara. O bé si caldrà esperar encara una altre ocasió. Tant-se-val. L'onze de setembre és una bona oportunitat. Es una data que ens apunta a tots els catalans. Que representa per nosaltres, socialistes? Primer de tot l'afirmació nacional. Els uns potser de la fixen vers el passat, nosaltres la projectem vers l'esdevenidor. Ho diem avui, commemorant una data històrica de lluita entre pobles: som socialistes perquè volem que un dia no hi hagi fronteres entre els pobles. Però això ho volem com a catalans, com a socialistes catalans i no pas com una altra cosa que no som.

Les dues vessants de la nostra lluita. — La nostra lluita sembla obrir-se damunt de dues vessants: la nacional i la social. I, naturalment, hem d'afrontar adversaris que no ens entenen bé o no volen entendre'ns. Per exemple, d'un costat hi ha suposats «nacionalistes» que diuen avançar la nació per damunt de tot («bé o mal el meu país»), diuen els anglesos) i ens retreuen el nostre socialisme, que naturalment no accepta aquesta màxima imperial britànica. El nostre socialisme, per exemple, pot portar-nos, ha de portar-nos, a adreçar-nos en castella als milers de treballadors emigrats que no entenen cap altra llengüa ni tenen mitjans per aprendre-la. No fem cas d'aquests retrets. Continuem la nostra feina: és la nostra manera de servir Catalunya. De llicions de catalanitat no n'hem de rebre de ningú i si fossim pretensiosos podríem donar-ne i dir, per exemple, que les dues tasques fonamentals avui, pel nostre poble, són el redreçament de la consciència ciutadana i l'agermanament la plena integració, a la nostra terra d'aquests «altres catalans» que un llibre important ha fet conèixer arreu recentment. Més: que les dues tasques són indissolubles, i que les reeixirem plegades o no en reeixirem cap. (El nostre vincament ciutadà davant del guardia civil castellà sembla «compensar-se» amb l'insult de «xarnego» llençat a aquests altres homes vinculats que parlen la llengüa del guardia civil).

El moviment obrer ha de sentir abans que res aquesta exigència de «fraternitat». Aquests treballadors vinguts fugint de la misèria, SON Catalunya tant si parlen castellà com català, per una raó essencial: FAN Catalunya. I la fan amb treball i

esforç, que és la única manera de fer-la. Poden fer-la bé o malament, aquesta és la veritat. Però aquesta és una responsabilitat que no és únicament seva, sino de tots plegats. La Catalunya ideal que volem els socialistes parlarà tota en català però per arribar-hi haurà fet aquest esforç que modestament, a cada recó de la nostra terra, es fa quan es dona la mà a l'immigrat. Altrament no hi parlarà en català. O, si obtinguessim que hi parlés per altres mitjans, no ens interessaria massa, i lluitaríem igualment per canviar-la: una Irlanda nacionalment lliure, però tancada, injusta i reaccionària no ens apassiona gens als socialistes catalans.

L'internacionalisme: Primer socialistes o primer catalans?

L'altra vessant de la nostra lluita la trobem sovint amb aquests suposats «internacionalistes» que, per sortir de dubtes i amb una veu d'angoixa ens demanen: però vosaltres què son PRIMER: socialistes o catalans?

No comprenen que la resposta ha de ser: som socialistes catalans, o catalans socialistes, que és el mateix. Esser català, per nosaltres, és una determinada manera d'èsser home, de sentir-se lligat a l'història, d'estimar el paisatge, d'enfocar el lligam amb la col·lectivitat. Es a dir ésser català — com ésser francès o bretó;

espanyol o gallec, és per nosaltres un fet de cultura, un fet espiritual i no biològic; un DIFÍCIL fet cultural en el cas del caetàl gallec o bretó...

Ésser socialista és un altre fet cultural, relligat a uns valors ètics, igualment profunds que els altres. (Alguns nacionalistes ens diran que això no és cert. que de català se'n neix i de socialista ens en fem. Aparentment és veritat, però és una apariència. La nació és un fet cultural; per això els socialistes la defensem aferrissadament).

A aquests internacionalistes» podríem dir-los: i vosaltres què sou PRIMER? Socialistes o espanyols? O bé: socialistes o francesos?, etc., etc. La pregunta no té altra resposta que la que hem donat abans. Hi ha però moments en que aquesta pregunta planteja realment dilemes i fa veure l'autèntica incompatibilitat entre determinades orientacions: la guerra pot provocar aquests dilemes. Però aleshores (entenem-nos bé) es tracta d'una voluntat de puixança nacional, d'una nació que vol abassegar-ne una altra, que l'obliga a parlar una llengua que no és la pròpia, o renunciar a les seves institucions, o cedir els seus bens. No es tracta aleshores de nació sino d'IMPERI, per més que es dissimuli. Els socialistes en aquest cas ens oposem als nacionalistes que són mal dissimulats imperialistes. I ocorren sorpreses: Jaurés el més francès dels socialistes, dona la vida per l'internacionalisme; Guesde, el més internacionalista, entrà al govern «d'unió nacional»...

Afortunadament no és aquest el cas de Catalunya, ni no ha estat gaire en el curs de la nostra història: Catalunya és la nació sotmesa i volem redreçar-la. I així retrobem l'onze de setembre. Catalunya caigué aleshores per múltiples causes, i en la seva lluita s'hi expressaren, com en totes les lluites nacionals, molts d'interessos. Ens és suficient de saber que, fonamentalment, hi havia la voluntat d'una col·lectivitat que volia decidir lliurement els seus destins, sense imposicions estranyes. I que és contra aquesta voluntat que es dreçaren la Ciudadel·la i el Decret de Nova Planta.

Catalunya serà lliure un dia i serà fraterna amb els altres pobles hispànics. Catalunya l'onze de setembre de 1714 caigué dient que defensava la llibertat d'Espanya. Era veritat. Catalunya s'alcarà i amb la seva llibertat és la de tot Espanya la que flamejarà a les seves banderes.

Resolucions preses

(Vé de la pàg. 2)

tueix la seva riquesa, però que treballarà plegada en la feina comuna d'alliberar l'home de totes les servituds. Europa ha de saber superar el neocapitalisme gràcies a l'acció sindical unida dels treballadors, i ha de saber plantejar ardidament a la resta del món — i sobretot, als països sots-desenvolupats — l'alternativa socialista que farà, com volgueren els homes que ara fa un segle fundaven la Primera Internacional, de «la terra entera la pàtria dels humans».

EL SOCIALISME I LA LLIBERTAT :
SON LES FITES DEL COMBAT DELS TREBALLADORS